

عنوان مقاله:

سازمان فضایی در نظام شهری ایران با استفاده از تحلیل جریان هوایی افراد

محل انتشار:

مجله پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 46، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

هاشم داداش پور - استادیار برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس

امیررضا ممدوحی - استادیار مهندسی راه و ترابری، دانشکده مهندسی عمران و محیط زیست، دانشگاه تربیت مدرس

آتوسا آفاق پور - کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

مطالعه سازمان فضایی نظام های شهری و به طور خاص روابط بین شهری، در زمینه برنامه ریزی شهری و علوم منطقه ای، مدت مدیدی است که جایگاه ویژه ای را به خود اختصاص داده است. اغلب پژوهش ها در این خصوص، برخاسته از رهیافت اندازه مبنا، معطوف به سطح تمرکز فعالیت ها در یک مکان است، درحالی که رهیافت تعاملی و شبکه مبنا در چهارچوب نگرش های نوین، پیوستگی و ارتباطات متقابل بین مکان ها را در مطالعه سازمان یابی فضا مورد توجه قرار داده و ایده پردازی روابط متقابل بین شهرها را در تقابل با پذیرش چیدمان سلسله مراتبی از فضا قرار می دهد که در نظریه های سنتی پذیرفته شده بود. از این رهگذر، سازمان یابی شهرها را متأثر از آرایش فضایی روابط آنها در فضای جریان ها می داند، درحالی که اغلب پژوهش های صورت گرفته در مطالعه ساختار نظام شهری کشور، به استفاده از ویژگی های مکانی نقاط معطوف بوده و توجه کمتری به استفاده از داده های جریانی در چهارچوب رهیافت شبکه مبنا و سازمان یابی ارتباطی شده است. به همین دلیل در این پژوهش کوشش شده تا با بهره گیری از جریان هوایی افراد در سال ۱۳۸۵ و ابزار تحلیل شبکه، سازمان و پیکره بندی فضایی حاکم بر نظام شهری کشور تعریف و نتایج به دست آمده از آن با سلسله مراتب شهری مبتنی بر رهیافت اندازه مبنا (ناشی از تعداد جمعیت شهرها در سال ۱۳۸۵) مقایسه شود. نتیجه به دست آمده از تحلیل تعاملات فضایی در قالب پنج مولفه، حاکی از آن است که ساختار فضایی حاکم بر نظام شهری کشور، به سبب شدت تمرکز و تسلط شهر تهران و محدودیت سازمان یافتگی و تعدد شهرها در سطوح فضایی بالاتر، تک مرکزی، ناهمبسته، متمرکز و متقارن است؛ به طوری که تنها دو سطح، یکی مشتمل بر تهران و دیگری مشتمل بر شهرهای پیرامونی قابل ردیابی است. همچنین مقایسه سلسله مراتب تحلیل شبکه مبنا و اندازه مبنا از ناهمخوانی نتایج این دو رهیافت با یکدیگر حکایت دارد.

کلمات کلیدی:

تعاملات بین شهری، جریان هوایی افراد، رهیافت شبکه مبنا، سازمان فضایی، نظام شهری ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1543610>

